

Logopedian opiskelijoiden kannanotto Kelan esittämään puheterapian hintakattoon

Kela esitti 3.2.2026 asetettavaksi vaativan lääkinällisen kuntoutuksen puheterapian hankinnan hintakatoksi 134 € / 45 min käyntiä kohden. Lisäksi kotikäyntien kerroin laskettiin esityksessä aikaisemmasta 1,5-kertoimesta 1,2:een. Muutoksen myötä palkkataso laskisi samalle tasolle kuin se oli ennen koronaa ja Ukrainan sota, eli noin kahdeksan vuoden takaiseen tilanteeseen. Vuosien aikana kustannukset ovat kuitenkin nousseet merkittävästi, eikä tätä ole otettu päätöksessä huomioon. Tarjouskilpailu keskeytettiin Kelan toimesta 11.2.2026 "löytyneiden epätarkkuuksien" vuoksi. Kannanotolla tahdomme varmistaa, että päätöksen uudelleenharkinnassa otetaan huomioon myös logopedian opiskelijoiden ja ammattilaisten kanta.

Opiskelijoiden keskuudessa Kelan aiemmin esittämä hintakatto on herättänyt huolta siitä, kuinka palkkataso ei muutoksen myötä olisi enää linjassa työn vaativuuden kanssa. Hintakaton rajoittama yksittäisen puheterapiakäynnin korvaus ei kattaisi käynnin ulkopuolella tapahtuvaa suunnittelutyötä, käyntikirjauksia, materiaalien valmistusta, kuntoutustavoitteiden asettamista ja niiden seuraamista, arviointitulosten läpikäyntiä, yhteydenpitoa kuntoutujan lähiympäristöön ja arvioivaan tahoon, lausuntojen ja palautteiden kirjoittamista, eikä käyntien aikataulujen sopimista. Käyntikorvaus ei kattaisi myöskään matkustamiseen tai siirtymiseen kuluvaan aikaa tai kuluja. Yksittäiseen puheterapiakäyntiin kuuluu kuntoutuskäynnin lisäksi paljon muutakin työtä, mitä Kela ei ottanut huomioon määrittäessään hintakattoa.

Hintakaton asettaminen samaksi koko Suomessa iskisi erityisen kovaa haja-asutusalueilla työskenteleviin puheterapeuteihin pitkien välimatkojen vuoksi. Jo tällä hetkellä on huolta puheterapiapalveluiden saatavuudesta haja-asutusalueilla, eivätkä hintakaton aiheuttamat ansiovähennykset kannustaisi valmistuvia puheterapeutteja hakeutumaan näille alueille töihin. Hintakatto nähdään opiskelijoiden keskuudessa työkuormaa merkittävästi kasvattavana tekijänä, mikä heikentäisi jo vastavalmistuneiden puheterapeuttien työhyvinvointia. Huolenaiheena on, että tehokkuus ja resurssit menevät kuntoutuksen laadun

ja asiakkaan edun edelle, mikä herättää eettisen pulman siitä, halutaanko opiskelijoina olla tulevaisuudessa tarjoamassa kuntoutusta, jonka laatu kärsii liiallisen työkuorman vuoksi.

Puheterapeutiksi valmistuminen edellyttää neljän kuukauden loppuharjoittelun suorittamista, ja harjoittelupaikoista on nyt jo ollut pulaa. Me logopedian opiskelijat olemme huolissamme siitä, miten yksityisen sektorin puheterapeuteilla riittäisi aika ja jaksaminen tulevien puheterapeuttikollegojen ohjaamiseen, jos he joutuisivat hintakaton myötä kasvattamaan omaa työmääräänsä säilyttääkseen tulotasonsa. Huolenaiheena on myös loppuharjoittelun muuttuminen kokonaan palkattomaksi, mikä lisäisi opiskelijoiden taloudellista taakkaa. Loppuharjoittelun viivästyessä työelämään siirtyminen väistämättä lykkääntyisi. Tästä aiheutuisi kuluja yhteiskunnalle tavoiteltujen säästöjen sijaan, eikä se myöskään toimisi ratkaisuna käsillä olevaan puheterapeuttipulaan. Mielestämme säästöjen tavoittelu puheterapian laadun kustannuksella on hyvin lyhytnäköinen ratkaisu, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia asiakkaiden kuntoutukseen ja hyvinvointiin.

On ikävää huomata, kuinka nämä leikkaukset osuisivat naisvaltaiselle alalle, sillä naisten palkkataso on jo valmiiksi systemaattisesti alhaisempi kuin miehillä. Muutos ei edistäisi tasa-arvoa yhteiskunnassamme, vaan kasvattaisi jo olemassa olevaa epäsuhtaa. Lisäksi päätös ei mielestämme huomioisi riittävällä laajuudella puheterapeuttien vaativaa maisteritason tutkintoa, eikä työn vaatimaa jatkuvaa lisäkouluttautumista. Lisäksi ylempi korkeakoulutus tarkoittaa suurelle osalle opiskelijoista enemmän opintolainaa, minkä takaisin maksaminen koetaan opiskelijoiden keskuudessa ahdistavana johtuen palkkatason laskusta. Tämä lisää myös opiskelijoiden painetta valmistua nopeutetusti, jotta opintolainan määrä valmistuessa olisi pienempi. Samanaikaisesti opiskelijoiden keskuudessa on noussut esille opiskelumotivaation puutetta, sillä tilanne nähdään epäoikeudenmukaisena ja kohtuuttomana. Opiskelijoiden keskuudessa pohditaan alan vaihdon mahdollisuutta, koska arvostus alaa kohtaan on heikentynyt merkittävästi hintakaton vuoksi. Huolen aiheeksi nousee myös alan kiinnostavuuden ja houkuttelevuuden lasku, mikä voisi vähentää alalle hakijoiden määrää.

Meidän opiskelijoiden näkökulmasta Kelan päätös olisi epäjohtonmukainen, eikä osoittaisi arvostusta aliamme tai asiakkaitamme kohtaan lainkaan. Nykyinen Suomen taloustilanne koettelee kaikkia, mutta hintakatto ei ole oikea toimenpide säästöille. Perustelut päätökselle ovat käsittämättömät ja harkitsemattomat, emmekä opiskelijoina hyväksy niitä. Päätöksiä tehdessä tulee kuulla alamme asiantuntijoita ja ammattilaisia.

13.2.2026

Suomen logopedian opiskelijat

Helsingin yliopiston logopedian opiskelijoiden yhdistys Foni ry

Jenny Sahlstén, puheenjohtaja

hallitus.foni@helsinki.fi

Itä-Suomen yliopiston logopedian opiskelijoiden ainejärjestö Sointi ry

Meri Drake, puheenjohtaja

hallitus.sointiry@gmail.com

Oulun Yliopiston Logopedian Opiskelijat, Communica r.y.

Saanatuuli Loimuharju, puheenjohtaja

puheenjohtaja@communica.fi

Tampereen yliopiston logopedian opiskelijoiden ainejärjestö Ääni ry

Matleena Jääskeläinen, puheenjohtaja

aani-hallitus@lists.tuni.fi

Turun yliopiston logopedian opiskelijoiden ainejärjestö Putex ry

Ella Korkiamäki, puheenjohtaja

putex-hallitus@lists.utu.fi

Åbo Akademis Logopedistuderande, Vocalis vid Åbo Akademi r.f.

Vera Iver, puheenjohtaja

vocalis@abo.fi